

РЕШЕНИЕ

№ 335

гр. София, 09.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 87 СЪСТАВ, в публично заседание на тридесети ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: ЦВЕТЕЛИНА АЛ. КОСТОВА

при участието на секретаря ИЛИАНА Б. ВАКРИЛОВА
като разглежда докладваното от ЦВЕТЕЛИНА АЛ. КОСТОВА Гражданско дело № 20211110164258 по описа за 2021 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Предявени са искове с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 1, т. 2 и т. 3 вр. чл. 225, ал. 1 КТ.

Ищцата твърди, че по силата на Трудов договор № 1120004/28.10.2013 г., сключен с ответника, е изпълнявала длъжността „...“, което трудово правоотношение на 01.01.2021 г. било изменено на длъжност „...“. Със Заповед № БТГ – ЧР – Зап. 16/01.10.2021 г. ответникът разпоредил спиране на работата и преустановяване на дейността на част от служителите в предприятието, измежду които длъжности попадала и тази на ищцата, като бил определен срок до възобновяване на дейността или до отмяна на обявената епидемична обстановка. В исковата молба се твърди, че на 25.10.2021 г. на ищцата било връчено Предизвестие № БГТ – ЧР – И зх. 123/22.10.2021 г. за прекратяване на трудовото правоотношение с изтичане на 30-дневен срок на основание чл. 328, ал. 1, т. 4 от КТ – поради спиране на работа за повече от 15 работни дни. Ищцата допълва, че на същата дата получила от работодателя си – ответник в настоящото производство, Акт № БГТ – ЧР – Изх. 125/25.10.2021 г. за прекратяване на трудовото правоотношение на соченото в предизвестието основание. Излага доводи за незаконност на уволнението ѝ, тъй като трудовите ѝ функции са продължили да се изпълняват от Р. Г. – служител при ответното дружество, която заела нейното място и изпълнявала в пълен обем длъжността на ищцата. С оглед на изложеното, ищцата моли съда да признае процесното уволнение за незаконно и да го отмени, да я възстанови на заеманата преди уволнението длъжност и да осъди ответника да ѝ заплати обезщетение в размер на 17 356,20 лв. */след допуснато изменение на размера на иска в о.с.з. от 28.09.2022 г./* на основание чл. 225, ал. 1 КТ за периода от 25.10.2021 г. до 25.04.2022 г., ведно със законната лихва върху тази сума, считано от датата на подаване на исковата молба

в съда – 10.11.2021 г. до окончателното ѝ изплащане. Претендира и разноси за настоящото производство.

В срока по чл. 131, ал. 1 от ГПК ответникът /фирма/ е депозирал писмен отговор на исковата молба, с който оспорва изцяло предявените искове и моли, същите да бъдат отхвърлени, като неоснователни. Не оспорва обстоятелството, че между него и ищцата е съществувало трудово правоотношение, възникнало по силата на Трудов договор № 1120004/28.10.2013 г., което впоследствие е било изменено и длъжността е била променена на „...“. Оспорва твърденията на ищцата, че процесното уволнение е незаконосъобразно, като излага, че Акт № БГТ-ЧР-Изм. № 125/25.10.2021 г. е издаден при спазване на законовата процедура и трудовото правоотношение е прекратено поради спиране на работата за повече от 15 дни. Оспорва твърдението на ищцата, че длъжността ѝ се е изпълнявала от друго лице, което извършвало в пълен обем трудовите ѝ функции. Излага подробни съображения, че с цел оптимизиране на разходите на ответното дружество за хартия за копирни машини и пощенски и куриерски услуги са въведени нови правила като е прекратено размножаването (печат и копиране) на документи на хартиен носител, а видно от длъжностната характеристика на ищцата тази дейност е основна част от трудовите ѝ задължения. Твърди, че основанието за промяната в дейността му е усложнената противоепидемична обстановка в страната и издадените от министъра на здравеопазването заповеди за ограничаване, превенция, контрол и недопускане на разпространението на Коронавирус 2019 – nCov, както и с цел намаляване на контактите между работещите и запазване живота и здравето на работниците и служителите и обезпечаване нормалното функциониране на ответното дружество. Оспорва твърдението, че на основание чл. 329 от КТ не е направен подбор, което от своя страна да доведе до незаконно уволнение, като излага, че няма законово задължение да извършва такъв след като ищцата е уволнена след спиране на работа за повече от 15 дни. Моли за отхвърляне на исковете. Релевира възражение за прихващане със сумата от 17 356,50 лева, представляваща сбор от обезщетения, изплатени на основание чл. 220, ал. 1 КТ и по чл. 222, ал. 1 КТ. Претендира разноси.

Съдът, след преценка на събраните по делото релевантни доказателства и след обсъждане доводите и възраженията на страните, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Предявени са при условията на обективно съединение искове за отмяна на уволнението, извършено на основание чл. 328, ал. 1, т. 4 КТ – чл. 344, ал. 1, т. 1 КТ; за възстановяване на заеманата до уволнението длъжност „...“, изпълнявана при ответника /фирма/ – чл. 344, ал. 1, т. 2 КТ; за заплащане на обезщетение за времето, през което ищцата е останала без работа в резултат от незаконното уволнение за периода 25.10.2021 г. до 25.04.2022 г. в размер на 17 356,20 лв. – чл. 344, ал. 1, т. 3 вр. чл. 225, ал. 1 от КТ.

По иска по чл. 344, ал. 1, т. 1 КТ:

За уважаване на предявената искова претенция за признаване на незаконосъобразността и отмяна на уволнението, извършено с Акт № БГТ – ЧР – Изм.

123/22.10.2021 г. на /фирма/, ищцата следва да докаже незаконното упражняване от страна на ответника на потестативното право едностранно да прекрати трудовото правоотношение, сключено между тях, а с оглед на наведеното в исковата молба твърдение за неспазена процедура по извършване на подбор на основание чл. 329 КТ, следва да установи при условията на пълно и главно доказване, че са били налице и някои от предвидените предпоставки за провеждането на същия.

При установяване на горните обстоятелства в тежест на ответника е да докаже, че независимо от причината е налице спиране на дейността на предприятието или на отделно негово производство, в което по силата на трудовия договор е бил зает ищецът, като до датата на прекратяване на трудовия договор спирането на работата е продължило повече от петнадесет работни дни, че е извършен подбор или че подборът по чл. 329 КТ не е бил задължителен, тъй като се съкращават всички идентични и сходни длъжности.

С Определение № 6378/13.03.2022 г. на СРС, 87 състав, са приети за безспорни и ненуждаещи се от доказване обстоятелствата, че страните са били в трудово правоотношение, по силата на което ищцата е заемала длъжността „...“, че правоотношението е прекратено едностранно от ответното дружество на твърдяното от ищцата основание с посочения Акт № БГТ – ЧР – Изх. 123/22.10.2021 г., считано от 25.10.2021 г., както и че уволнението е извършено от компетентен орган.

По делото е представена като писмено доказателство Длъжностна характеристика на ищцата /л. 17 - л. 19 по делото/, от която се установява, че основните функции на длъжността ѝ са да получава оригиналите по заявката за размножаване, да изготвя необходимите копия, комплектова и предава в съответствие с даденото искане, да осигурява високо качество на размножителните копия, да завежда получените и изпратени факсове в регистър, да осигурява незабавно изпращане на изходящите факсове по предназначение, да води отчетно на броя на изготвените ксерокопия, отстранява малки повреди при обслужването на копирната техника, изготвя заявки за консумативни материали за размножителните машини, както и да изпълнява всички други конкретно възложени задачи, свързани с длъжността.

Като писмено доказателство по делото е приета Заповед № БГТ – 92 – 04 – 162/19.08.2021 г., издадена от ответното дружество, по силата на която последното е наредило да бъде **прекратено размножаването** на документи на хартиен носител, регистрирани в системата за документооборот и управление на административните процеси „Акстър офис“, с цел тяхното разпределяне от началниците на управления и ръководителите на отдели до съответните служители, изготвените технически спецификации за подготовка и провеждане на обществени поръчки да се **изпращат само по електронна поща** до началниците на съответните управления, отговорни за провеждането на обществените поръчки, без да се представят на хартиен носител, размножаването на документи да се извършва двустранно, както и редица други ограничения, въведени с цел оптимизиране на средствата, разходвани за хартия за копирни машини и лазерни принтери, оригинални, нерещиклирани консумативи за принтери, факс апарати и копирни машини и пощенски и

куриерски услуги.

По силата на издадена от ответното дружество Заповед № БГТ – ЧР – Зап. 16/01.10.2021 г., считано от 01.10.2021 г., е наредено да се спре работата и да се преустанови дейността на служителите съгласно Приложение № 1, които изпълняват длъжности, сред които попада и тази на ищцата */л. 20 – л. 23 по делото/*.

По делото е безспорно установено, че с Предизвестие № БГТ – ЧР – Изх. 123/22.10.2021 г. ответното дружество е уведомило ищцата, че на основание чл. 328, ал. 1, т. 4 КТ възнамерява да прекрати трудовото правоотношение с нея, за което считано от датата, следваща деня на получаване на предизвестието започва да тече 30-дневен срок. Предизвестието, заедно с Акт № БГТ – ЧР – Изх. 123/22.10.2021 г., са лично връчени на ищцата Н. С. П. на 25.10.2021 г. срещу подпис.

От представеното по делото от ищцата Заявление от 26.11.2021 г., се установява, че след датата 26.10.2021 г. Н. С. П. не е постъпила на работа и към момента на подаване на заявлението е безработна.

От представената по делото Извадка от книгата/дневника за ксерокопия за месеците септември, октомври и ноември на 2021 г. */л. 218 – л. 224 по делото/* се установява, че за периода от 01.10.2021 г. до 26.10.2021 г. служители на ответното дружество са използвали услугата копиране на копирната машина, като от писменото доказателство е видно, че това се е извършвало всекидневно от различни лица като средно на ден са правени ксерокопия на до 8 документа, което с оглед на обстоятелството, че основната трудова функция на ищцата, изпълнявана в */фирма/*, е да размножава оригинали по дадени ѝ заявки, т.к. да прави ксерокопия, която дейност следва да бъде осъществявана в рамките на 8 пълен работен ден, е абсолютно недостатъчно да обуслови извод, че работата ѝ се е продължила да се изпълнява от други лица в пълен обем. Обосновано е да се приеме, че в предприятието на ответника, в качеството му на дружество, осъществяващо търговска дейност, в което работят служители, е оправдано да се породят инцидентна необходимост от ксерокопиране на даден оригинал с цел изпълнение на трудовите функции на служителите. Това от своя страна не води до извод, че длъжността на ищцата е изпълнявана изцяло от друго лице на сходна или същата позиция, което да направи извод за наличие на незаконност на уволнението.

Приобщени към доказателствения материал по делото са гласните доказателства на свидетелката Н. Д., която изпълнява длъжността „деловодител“ при ответното дружество. От тях се установява, че свидетелката е познавала ищцата като посочва, че последната е изпълнявала длъжност, различна от нейната, а именно – „Оператор на копирна техника“, която се различавала и по трудови функции от тази на деловодителя. Излага, че основните задачи, които изпълнявала ищцата били да сменя документи и да изпраща куриерски пратки, като след издаване от ответното дружество на заповедта за минимално осъществяване на тези услуги поради обявената протиепидемична обстановка, служителите започнали да работят по график по двойки, които се сменяли на две работни седмици. Свидетелят твърди, че при осъществяване на трудовите си функции, всеки служител, в случай че се наложи използване на копирна техника, а липсва специално назначено за това лице, самостоятелно

използва копирната машина и копира това, което му е необходимо. Допълва, че лично тя, като такъв служител в отдел „Деловодство“, рядко използва услугата копиране, тъй като имала собствен скенер на бюрото, чрез който изпълнява задачите си. Излага, че към настоящ момент почти навсякъде има копирни устройства, като колегите ѝ окомплектовали документите си сами, ако това се наложи, тъй като преобладаващо всички служители с цел избягване на консумативи и пари на ответното дружество, се стараели да изпълняват повече услугата сканиране, а не копиране. От гласните доказателства се установява, че ищцата е притежавала самостоятелно обособено работно място – бюро, компютър, представляващо пето гише, което от повече от половин година е закрито и не съществува.

В чл. 328, ал. 1, т. 4 от КТ като основание за прекратяване на трудовото правоотношение е предвидено спиране на работа за повече от 15 работни дни. Под "спиране на работата", на което основание работодателят се е позовал, се разбира обективно, фактическо състояние на временно преустановяване дейността на предприятието /или на отделно поделение или звено/, при което работникът/служителят не изпълнява трудовите си задължения по независещи от него причини – напр. организационно-технически, икономически и т.н. Характерът на причините е без значение, но важното и основното е те да пречат на работодателя да осъществява съответната дейност, поради което отпада и необходимостта от работната сила на заетите с дейността работници/служители. В следствие на тези причини работодателят взема решение за спиране на работата, което е по целесъобразност и не подлежи на съдебен контрол. Необходимо е спирането да е реално и да е продължило не по-малко от 15 дни, през които работникът/служителят е бил в престой.

С новоприетия чл. 120в, ал. 1 КТ се установява право на работодателя при обявено извънредно положение със заповед да преустанови работата на предприятието, на част от предприятието или на отделни работници и служители за целия период или за част от него до отмяната на извънредното положение. До преустановяване на дейността на предприятието може да се стигне и не само по волята на работодателя, а да бъде резултат от мярка, постановена със заповед на държавен орган /ал. 2/. Тогава работодателят е длъжен да не допуска по време на преустановената дейност работниците или служителите до работните им места за периода, определен в заповедта. Според нововъведения чл. 267а КТ за времето на преустановяване на работата в случаите по чл. 120в КТ работникът или служителят има право на brutното си трудово възнаграждение. Сравнението на тази мярка със завареното законодателство показва, че се установява нова форма на престой или спиране на работата на работодателя, предвидени в завареното законодателство в чл. 120, чл. 176, ал. 4, чл. 267 и чл. 328, ал. 1, т. 4 КТ. Особеното в нововъведената мярка, е че може да обхване не само цялото предприятие или част от него (цех, звено, отдел, засегнат от мерките, установени при извънредното положение), **но и отделен работник или служител.** Освен това може да настъпи не само по решение на работодателя, заради обективно съществуващи причини (например извършване на планов ремонт, ревизии и др.), но и да е причинено от постановена от държавен орган мярка, която изисква недопускане на работниците и служителите до работните им места. Работодаателят може да обяви

преустановяване на работата, когато не може да осигури възможност за работа от въщи, самото естество на работата им не позволява или е преценено, че продължаването на работата би било неефективно, което определя и затварянето им (например в заводи, цехове, сервиси и др.).

При издадена заповед по чл. 120в КТ, по време на обявено извънредно положение или обявена извънредна епидемична обстановка, преустановяването на работата е временно спиране на работата по смисъла на чл. 328, ал. 1, т. 4 КТ. Трудовото правоотношение с работник или служител може да бъде прекратено по чл. 328, ал. 1, т. 4 КТ при преустановяване работата на предприятието или на част от предприятието, включително по силата на заповед по чл. 120в, ал. 1 или ал. 2 КТ, щом обективно фактически работа не е полагана (спряна е) за срок по-дълъг от 15 последователни дни (*в този смисъл Определение № 50694 от 29.09.2022 г. на ВКС по гр. д. № 763/2022 г., IV Г. О.*).

Общозвестно е, че поради епидемията от коронавирусна инфекция, в България е била въведена извънредна епидемична обстановка, включително през месец октомври 2021 г., което обстоятелство е общозвестно на съда от приетото **Решение № 629 на Министерски съвет от 2021 г. за удължаване срока на извънредната епидемична обстановка, обявена с Решение № 325 на Министерския съвет от 2020 г.**

Спирането на дейността е предпоставено от обективни обстоятелства, които създават пречки за осъществяването ѝ, така казано без да са налице такива фактори, работодателят не може по свое усмотрение да вземе решение за спиране на дейността. Спирането на работата означава пълно преустановяване на дейността в съответния цех, поделение или друго обособено звено, като именно престоят за съответния период е обективният критерий за преценка спряна ли е работата. Без правно значение е дали работникът е бил задължен да ползва платен или неплатен отпуск, дали по време на престоя му е било възложено да изпълнява друга работа, дали е получавал обезщетение за престой, дали е ползвал отпуск или поради друга причина не е могъл да полага труд (например отпуск поради временна неработоспособност). Спирането е обективен факт, като е без значение и ако при прекратяване на трудовия договор работата е вече възобновена, стига спирането да е продължило минимум 15 дни до датата на уволнението. Съобразно установената съдебна практика уволнението в разглежданата хипотеза се извършва едностранно от работодателя, с предизвестие, срокът на което е 30 дни при безсрочните трудови договори и три месеца при срочните трудови договори, считано от следващия ден на връчване на писменото предизвестие – чл. 326 КТ. Законодателят не е предвидил друг срок на предизвестие в хипотезата на чл. 324, ал. 1, т. 4 КТ, което значи, че е възможно към датата на изтичане на отправеното предизвестие, работата, макар и да е била спряна за повече от 15 дни, да е възобновена – в пълен или ограничен обем. (*в този смисъл Решение № 298/28.10.2014 г. по гр. д. № 977/2014 г. на ВКС, Решение № 92/14.04.2016 г. по гр. д. № 4515/2015 г. на ВКС, Определение № 60823/15.12.2021 г. по гр. д. № 2221/21 г. на ВКС, Решение № 38/4.3.2015 г. по гр. д. № 3695/2014 г. на ВКС, Решение № 145/1.7.2019 г. по гр. д. № 4442/18 г. на ВКС*).

Настоящата инстанция намира, че от съвкупната преценка на събраните по делото

доказателства се установява наличието на обстоятелства, които са довели до спиране дейността на длъжността „...“, заета от ищцата. Установи се несъмнено, че ответното дружество е издало заповед за спиране на работата на служителите, изброени в Приложение № 1/01.10.2021 г., сред които попада и длъжността на П., като от свидетелските показания на Д., които съдът кредитира с висока доказателствена стойност доколкото кореспондират с останалия събран по делото доказателствен материал, се доказва, че трудовите функции на ищцата не са изпълнявани от друго лице на сходна или същата длъжност, а обособеното ѝ работно място е закрито.

По изложените съображения съдът приема, че е налице фактическият състав на извършеното уволнение по чл. 328, ал. 1, т. 4 КТ.

Неоснователен е доводът на ищеца, че работодателят е следвало да извърши подбор.

Изискването за извършване на подбор не е приложимо при основанията по чл. 328, ал. 1, т. 4 КТ, а в други хипотези – при закриване на предприятието, съкращаване на щата или намаляване обема на работата. В случая нито едно от тези основания не е налице, за да се приеме, че квалифицирайки причината за уволнение по чл. 328, ал. 1, т. 4 КТ, работодателят е избегнал извършването на подбор. В тази насока следва да се има предвид, че в хипотезата на чл. 328, ал. 1, т. 4 КТ работодателят не е длъжен да извършва подбор и не е длъжен да прекрати договорите с всички работници и служители заети в спряната дейност.

Твърденията, че използвайки процесното основание за уволнение, ответникът е избегнал извършването на подбор, са относими към твърдението за злоупотреба с право от страна на работодателя. Злоупотребата с право ще е налице, когато работодателят сам създава привидно правно основание за прекратяване на един трудов договор, използвайки предвидени в закона механизми за това. В случая от събраните по делото доказателства не може да се направи такъв извод. Основание за прекратяване на трудовото правоотношение с работника по чл. 328, ал. 1, т. 4 от КТ е преустановяване на дейността за определен период, обстоятелство установено в настоящото производство, поради което при уволнение на това основание не е предвидено и задължение за подбор по чл. 329 от КТ.

Поради това настоящият състав приема, че ответното дружество – работодател, законосъобразно е упражнило субективното си потестативно право да прекрати трудовото правоотношение с ищцата на основание чл. 328, ал. 1, т. 4 от КТ, а предявеният иск с правна квалификация чл. 344, ал. 1, т. 1 от КТ се явява неоснователен и като такъв следва да бъде отхвърлен.

По иска по чл. 344, ал. 1, т. 2 от КТ:

За да бъде уважен конститутивният иск за възстановяване на работника или служителя на предишната работа, предвид акцесорния му характер, следва уволнението да бъде отменено като незаконно. При така направения от съда извод за законност на процесното уволнение, следва, че искът е неоснователен.

По иска с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 3, вр. с чл. 225, ал. 1 от КТ:

Елемент от основателността на претенцията е незаконност на уволнението. Доколкото

съдът не достигна до такъв правен извод, то искът следва да бъде отхвърлен.

Поради несбъждане на вътрешнопроцесуалното условие за разглеждане на възражението за прихващане, а именно – уважаване на иска по чл. 344, ал. 1, т. 3 вр. чл. 225, ал. 1 КТ, то съдът не дължи произнасяне на същото.

По разноските:

По аргумент от разпоредбата на чл. 78, ал. 6 ГПК разноските за държавна такса следва да останат за сметка на съда.

Предвид изхода на делото и на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК ищцата следва да бъде осъдена да заплати на ответника **сумата от 300 лв.**, представляваща сторените от последния съдебно – деловодни разноски за юрисконсултско възнаграждение в настоящото производство.

Ищцата няма право на разноски с оглед отхвърляне на исковите ѝ претенции изцяло.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените от **Н. С. П.**, ЕГН *****, с адрес: ..., против **/фирма/**, ЕИК ..., със седалище и адрес на управление: ..., искове с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 1 от КТ - за признаване на уволнението, извършено с Акт за прекратяване № БГТ – ЧР – Изх. 125/25.10.2021 г. на Изпълнителния директор на **/фирма/**, за незаконно и неговата отмяна, с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 2 от КТ - за възстановяване на заеманата до уволнението длъжност „...“, и с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 3, вр. с чл. 225, ал. 1 от КТ - за заплащане на сумата от 17 356,20 лева, представляваща обезщетение за оставане без работа в резултат от незаконното уволнение за периода от 25.10.2021 г. до 25.04.2022 г., като **неоснователни**.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК **Н. С. П.**, ЕГН *****, с адрес: ..., да заплати на **/фирма/**, ЕИК ..., със седалище и адрес на управление: ..., **сумата от 300 лв.** - разноски по делото за юрисконсултско възнаграждение.

Решението може да бъде обжалвано с въззивна жалба пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчване на препис на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____